

Testing Biblical Hebrew Levels, SBL, NAPH, 2007
Randall Buth, randallbuth@gmail.com
Biblical Language Center, Jerusalem, www.biblicalulpan.org

On Testing:

How can we evaluate students from another program?

How can we evaluate other programs? How can we evaluate new methodologies?

How can we evaluate language skills of PhDs coming to teach?

Considerations for test building:

Objective. An objective test may be graded by anyone or a machine. The most common type of objective test employs multiple choice answers.

/Measurable. Questions need to be tested and the results rated so that a numerical scalar output is produced. For example, if a scale of 1 to 100 were used, or 1 to 6000, the results should produce a number for that scale.

/Comparable. A test that objectively produces numbers will be internally comparable. In addition, it may be fine-tuned to correspond to various typical achievement levels per classroom hour of study.

Theory Neutral. A test of language skills should be as theory neutral as possible. The object is to test comprehension of actual Biblical Hebrew and not to test the metalanguage of how someone talks about the language: Future / imperfect / עתיד / prefixing tense-aspect. (Hebrew is demonstrably not a 'pure aspect' system, despite most beginning textbooks.)

in Hebrew. The test should not favor speakers of a particular language other than Hebrew. For example, translation into another language is a can of worms that usually teaches poor translation skills and takes students out of Hebrew into a complex bi-lingual interface.

Natural, Communicative Language. A test should aim to test and include natural language use, language for meaning, rather than language for analysis only.

Such tests do not exist for Biblical Hebrew. Existing tests are far from this. Most are not even moving in the right direction. One of the biggest services that could be provided to the scholarly world is a test that would truly measure progress of language learning. Different programs could be objectively measured and evaluated, and professors and grad students would be encouraged to progress, not to atrophy at verifiably low language levels.

Something like Educational Testing Service tests could be produced for biblical Hebrew (with their 200-800 point scale), but there are some special problems that will be seen below. The main problem is that BH is a relatively small, closed corpus. One of the features of reading exams is the test of an ability to read several paragraphs of text and extract information from the material. This is neutralized for students of BH because most of the students have already read all of the texts in translation. The test material is not new. Many of the prose texts may be answerable from general background knowledge of the literature and not from actually reading the test text.

Fortunately, there is another way to test basic internalization of a language. Stephen Krashen reports that there is a strong correlation between the vocabulary levels and internalization of a language. This means that we can set up vocabulary level tests and get a fairly good reading on language skills.

The handout will present several ways in which these tests can be constructed. Caveat! שימו לב! Not all examples below equally meet some of the goals of an optimum test!

Here are some Hebrew-Hebrew questions with the vocabulary restricted to the 500 most common words in BH. Questions 1-4 focus on vocabulary, 5-10 test morphology/syntax. (Glosses for an interested English observer, not for the test-taker.)

- בְּחַר אֶת-הַמִּלָּה הַטּוֹבָה לְרוּחַ
 1. וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה
 עָרַב _____ בֶּקֶר יוֹם אֶחָד
 א. וַתְּהִי ... וַתְּהִי ...
 ב. וַיְהִי ... וַיְהִי ...
 ג. וְהָיוּ ... וְהָיוּ ...
 ד. וְהִיְתָה ... וְהִיְתָה ...

"_____ evening _____ morning one day"

- "a. it was, 3fs"
 "b. it was, 3ms"
 "c. they will be"
 "d. it will be, 3fs"

2. נְעָמִי מִשְׁדֵּי מוֹאָב _____
 א. וַתֵּשְׂבָר
 ב. וַיֵּשְׁבָה
 ג. וַתֵּשֶׁב
 ד. וַתֵּשֶׁב

"_____ Noomi from the plain of Moab"

- "a. she remained"
 "b. she will dwell"
 "c. she returned"
 "d. she dwelt"

3. וְשׂוֹר _____ לְשִׁלְמִים
 א. וַחֲמוֹר
 ב. וְאֵיל
 ג. וְגַמֵּל
 ד. וְגִבּוֹר

"and a bull and _____ for peace sacrifices"-

- "a. donkey"
 "b. ram"
 "c. camel"
 "d. hero"

4. וְהָיָה שְׂמֶנְךָ אֲבָרָהֶם
 א. וְאֲבָרָהֶם יִשְׁמַע אוֹתְךָ
 ב. וְאֲבָרָהֶם שָׁמַע אוֹתְךָ
 ג. וְשִׁמְךָ יֵהְיֶה אֲבָרָהֶם
 ד. וְשִׁמְךָ הָיָה אֲבָרָהֶם

5. הָאִישׁ "הַגִּנִּי" _____
 א. וַיֹּאמֶר
 ב. וְאָמַר
 ג. וַיֹּאמְרוּ
 ד. וַתֹּאמְרוּ

"_____ the man, 'here I am!'"

- "a. he said, 3ms"
 "b. I said"
 "c. they said 3mp"
 "d. she said"

6. וַיִּרְאוּ אֲנָשִׁי-אֲשֶׁדּוּד כִּי-כֵן
וַאֲמָרוּ
"לֹא-יֵשֵׁב אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּנוּ"

ואמרו = ?

- א. וַאֲנִי אֶמְרָתִי
- ב. וַאֲנִי הָיָה אוֹמֵר
- ג. וַאֲנַחְנוּ אֶמְרָנוּ
- ד. וְהֵם הָיוּ אוֹמְרִים

7. וַיִּרְא אֵלֶיהָ
א. וְהוּא נִרְאָה
ב. וְהִיא יִרְאָה
ג. וְהוּא רָאָה
ד. וְהִיא נִרְאָתָה

8. וַיִּרְא כִּי לֹא יָכַל לוֹ
א. וְהוּא הִרְאָה
ב. וְהוּא יָרָא
ג. וְהוּא רָאָה
ד. וְהוּא יִרְאָה

9. וַיִּשְׁלַךְ אֶהְרֹן אֶת מִטְהוֹ
א. אֶהְרֹן שְׁלַךְ
ב. אֶהְרֹן הִשְׁלִיךְ
ג. אֶהְרֹן שָׁלַךְ
ד. אֶהְרֹן שָׁלַךְ

10. וְהוּא הִשִּׁיב אֶת הַכֶּסֶף אֶל הַמֶּלֶךְ

וְהוּא הִשִּׁיב = ?

- א. וַיִּשֵׁב
- ב. וַיִּשֵׁב
- ג. וַיִּשֵׁב
- ד. וַיּוֹשִׁיב

11. יהוה יְבַרְךָ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם
 א. will bless
 ב. will lead
 ג. will bring back
 ד. will make cry
12. כִּי יִתֵּן אִישׁ חֲמוֹר אוֹ שׂוֹר וְכָל בְּהֵמָה
 א. אָרִי, דוֹב וְזָאֵב
 ב. צֵאֵן, בְּקָר
 ג. יְלָדִים, עֲבָדִים, שְׁפָחוֹת
 ד. אוֹיְבִים וְרָשָׁעִים
13. מִה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָּכֶם
 א. sons
 ב. houses
 ג. wide places
 ד. stones
14. וַיִּזְעַק סִיסְרָא אֶת כָּל רֶכְבּוֹ
 א. lost
 ב. forced
 ג. summoned
 ד. shouted at
15. וַחֲמָתוֹ בְּעָרָה בּוֹ
 א. and the sun
 ב. and his death
 ג. and his arrow
 ד. and his anger
16. בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה
 א. luxurious house
 ב. power
 ג. altar
 ד. army
17. וְכָל יֹתֵר הָעַם כָּרְעוּ עַל בְּרִכְיֵהֶם
 א. the remainder
 ב. the spies
 ג. the enemy
 ד. the leaders
18. וְשָׁקַטְתִּי וְלֹא אֶכְעַס עוֹד
 א. and there was no viper
 ב. and I will not shout
 ג. and there was no venom
 ד. and I will not be angry
19. וְהִיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
 א. give water!
 ב. plant!
 ג. make good!
 ד. turn around!
20. לְמַעַן הֲצִיל אוֹתוֹ מִיָּדָם
 א. in order to
 ב. more than
 ג. on high
 ד. in order to not
1. אִם יָבּוֹא עֵשׂוֹ
 א. with
 ב. if
 ג. mother
 ד. in order that
2. הָאֵלֶּהִים אֲנִי לְהַמִּית וּלְהַחְיֹת
 א. for wild animals
 ב. to create
 ג. to make alive
 ד. to sin
3. לְאָבִי וּלְאִמִּי לֹא הִגַּדְתִּי
 א. didn't hurt
 ב. didn't dispossess
 ג. didn't tell
 ד. didn't help
4. וְגַם בְּעַלְיוֹ יָמַת
 א. its owner
 ב. upon him
 ג. with a lance
 ד. his cattle
5. וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טָהוֹר
 א. unclean
 ב. a priest
 ג. clean
 ד. a relative
6. וַיַּחֲלוּ לְהַכּוֹת מֵהָעַם חָלָלִים
 א. dead bodies
 ב. flutes
 ג. singers
 ד. like sand
7. וְאֵת נְבִיאֵיךָ הִרְגוּ בַּחֶרֶב
 א. consecrated
 ב. scattered
 ג. supported
 ד. killed
8. יֵשׁ לִי שְׂתֵי בָנוֹת
 א. give to me =-
 ב. belong to me =-
 ג. for the sake of me =-
 ד. against me =-
9. כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתִבּוּנָה
 א. he established
 ב. he looked at
 ג. he is gazing at
 ד. he ripped apart
10. וּבָאתָ וַיִּרְשֶׁתָּ אֶת הָאָרֶץ
 א. will build up
 ב. will survey
 ג. will travel throughout
 ד. will take possession

Vocab at 1000 level, answers in Hebrew, at 2000 level, answers in English

1. וְאֵת-הָרַע לֹא נִקְבַּל	1. מִטָּה
א. will not accept	א. מְקַל
ב. will not perform	ב. גֹּשֶׁם
ג. will not complain	ג. עֵדָר
ד. will not follow	ד. יָם
2. וּפְרָסָה אֵינָנוּ מִפְּרִיס	2. מַלְכוּת
א. divides	א. נָשִׁים מוֹשְׁלוֹת
ב. travels	ב. מוֹרִיד גֹּשֶׁם
ג. harvests	ג. מַמְלָכָה
ד. plants trees	ד. שָׂדֶה
3. רֶשֶׁת הַכִּינוֹ לַפְּעָמִי	3. נְבִיא
א. an inheritance	א. גְּבוּר
ב. a trap, net	ב. אִישׁ אֱלֹהִים
ג. evil	ג. בְּרִיא
ד. a bare hill	ד. שׁוֹחֵט
4. וְהִשְׁקִיתִים מִי-רֹאשׁ	4. יָמִין
א. foundation	א. מִים
ב. cornerstone	ב. עֵץ
ג. spring	ג. כְּלִי
ד. poison	ד. יָד
5. וַיֵּבֵא שִׁדָּד אֶל-כָּל-עִיר	5. נַחַל
א. pestilence	א. הַר
ב. early rain	ב. עֵץ
ג. a robber	ג. נֶהַר
ד. ng mothera nursi	ד. אֶרֶץ
6. וַיִּוְרַד רִירוֹ אֶל-זָקְנוֹ	6. מְצֻנָּה
א. his grandfather	א. חֵק
ב. his innocence	ב. רִשְׁעָה
ג. his elder	ג. יִשְׂרָה
ד. his beard	ד. פְּרָה

Vocab at 3000 level, answers in Hebrew

3. אֵשׁ תְּמִיד תִּוְקַד עַל-הַמִּזְבֵּחַ	1. וַיִּקַּח אֶת-הַחֶלֶב וְאֶת-הָאֵלֶיָּה
א. תִּכְבָּה	א. הַזָּנֵב
ב. יִבְעִירוּ	ב. הַמַּעֲיִים
ג. יִכְבוּ	ג. הַכְּלִיָּה
ד. יִכְסוּ	ד. הַמְּרִק
4. כְּמוֹ פֶתֶן חֲרָשׁ יֵאָטֵם אֲזָנוֹ	2. וְאִתָּהּ קַח לָךְ מִחֶבֶת בְּרֹזֶל
א. אשר אינו שומע	א. כְּלִי מִלְחָמָה
ב. אשר יש לו חֲמָה, ראש	ב. כְּלִי לַעֲבוּדַת אָדָמָה
ג. אשר אין לו מחשבות	ג. כְּלִי אֲשֶׁר בּוֹ מְבֻשָּׁלִים
ד. אשר פֶקֶח	ד. כְּלִי נְגִינָה

5. **וְלֹא-תִקְיָא הָאֲרָץ אֶתְכֶם** .5
 א. לא תַעֲזֹזר .א.
 ב. לא תִתֵּן יְבוּל .ב.
 ג. לא תִקְרָא .ג.
 ד. לא תִגְרֹשׁ .ד.
8. **כִּי-יָמוּךְ אֶחֶיךָ וּמְכַר מֵאֲחֻזְתּוֹ** .8
 א. יִפֹּל בַּמִּלְחָמָה .א.
 ב. יִדָּל .ב.
 ג. יִסַּע .ג.
 ד. יַעֲשִׂיר .ד.

6. **רְקִיקֵי מִצּוֹת מְשֻׁחִים בְּשֵׁמוֹ** .6
 א. שָׁאָר .א.
 ב. עֲגוֹת דְּקוֹת .ב.
 ג. פְּרָחִים .ג.
 ד. חֲלָקִים .ד.
9. **וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאֲרָץ** .9
 א. צְפוּרִים .א.
 ב. רְשָׁעָה .ב.
 ג. מַעֲרָכָה .ג.
 ד. לַחֲפְשֵׁי .ד.

7. **מִלְבַּד אֵיל הַכְּפָרִים** .7
 א. הַסְּלִיחָה .א.
 ב. עָרִים .ב.
 ג. סוּסִים .ג.
 ד. אֲרִיּוֹת .ד.
10. **וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים לַחֲמֹכִים** .10
 א. תְּאֹנִינָה .א.
 ב. תִּסְתַּרְנָה .ב.
 ג. תַּעֲשִׂינָה בְּתַנּוּר .ג.
 ד. תִּשְׁלַכְנָה .ד.

- Morphology
 2. **יַעֲשֶׂה** .2
 What is the verb pattern? **מָה הַבְּנִיין**
- Syntax/word order
 1. **אֲחֵרֵי-כֵן יִקְרָא לְךָ עִיר הַצֶּדֶק** .1
קָרְיָה נְאֻמָּנָה
 ... **צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה**
 . מה המטרה? מה אומר הנביא?
 א. כי צִיּוֹן היא העיר אשר תפדה.
 ב. כי בְּמִשְׁפַּט יַעֲשֶׂה.
 ג. כי תִּפְדֶּה הָעִיר
 ד. כי יִהְיֶה אַחֲרֵי-כֵן

3. **וַיֵּרְאוּ אֶתְּךָ שָׂרֵי פְרָעָה** .3
וַיִּהְיוּ אֵלַי פְּרָעָה
וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פְּרָעָה:
 What is the verb pattern? **מָה הַבְּנִיין (וַתִּקַּח)**
פָּעַל	_____	פָּעַל/יִפְעַל	_____	קַל	_____
הִתְפַּעֵל	_____	פָּעַל/יִפְעַל	_____	קַל	_____
פּוֹלֵל	_____	פָּעַל/יִפְעַל	_____	קַל	_____
פּוֹלֵל	_____	פָּעַל/יִפְעַל	_____	קַל	_____
הִתְפּוֹלֵל	_____	פָּעוּל	_____	קַל	_____
הִפְעִיל	_____			נִפְעַל	_____
הִפְעֵל	_____			פָּעַל	_____

Syntax/Reading Comprehension

וַיְהִי בַיָּמֵי אֲמֶרְפֶּל מֶלֶךְ שְׁנַעַר
 אַרְיוֹן מֶלֶךְ אֶלְסָר כְּדָרְלַעֲמָר מֶלֶךְ עֵילָם וְתַדְעֵל מֶלֶךְ גּוֹיִם:
 עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת בְּרַע מֶלֶךְ סָדָם וְאֶת בְּרַשַׁע מֶלֶךְ עַמְרָה
 שְׁנָאָב מֶלֶךְ אֲדָמָה וְשִׁמְאָבָר מֶלֶךְ צְבִיִּים { צְבוּיִים }
 וּמֶלֶךְ בָּלַע הִיא צַעַר:
 כָּל אֱלֹהֵי חִבְרוֹ אֶל עֵמֶק הַשְּׂדִים הוּא יָם הַמֶּלַח:
 שְׂתִים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת כְּדָרְלַעֲמָר
 וְשִׁלֹּשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרְדוּ:
 וּבָאֲרֵבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא כְּדָרְלַעֲמָר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
 וַיָּכּוּ אֶת רְפָאִים בְּעֶשְׂתֵּתֵת קַרְנִים וְאֶת הַזּוּזִים בָּהֶם וְאֶת הָאִיִּמִים בְּשׁוּה קַרְיָתִים:
 וַיָּשְׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל עֵין מִשְׁפָּט הוּא קִדְשׁ
 וַיָּכּוּ אֶת כָּל שְׂדֵה הָעַמְלָקִי וְגַם אֶת הָאֲמָרִי הַיֹּשֵׁב בְּחִצְצָן תָּמָר:
 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סָדָם וּמֶלֶךְ עַמְרָה וּמֶלֶךְ אֲדָמָה וּמֶלֶךְ צְבִיִּים { צְבוּיִים } וּמֶלֶךְ בָּלַע הוּא צַעַר
 וַיַּעֲרֻכוּ אֹתָם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק הַשְּׂדִים:
 אֶת כְּדָרְלַעֲמָר מֶלֶךְ עֵילָם וְתַדְעֵל מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאֲמֶרְפֶּל מֶלֶךְ שְׁנַעַר וְאַרְיוֹן מֶלֶךְ אֶלְסָר
 אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת הַחֲמִשָּׁה:

1. מה הסדר הקרונולוגי, א, ב, ג, או ד? ? ?
 What is the chronological order, a, b, c, or d ? ? ?

- א. אריון וכדרלעמר... עשו מלחמה
 ואחרי כן עבדו ברע וברשע... את כדרלעמר
 ואחרי כן מרדו ברע וברשע...
 ואחרי כן ערכו ברע וברשע... מלחמה בעמק השדים
- ב. אריון וכדרלעמר... עשו מלחמה
 ואחרי כן מרדו ברע וברשע
 ואחרי כן עבדו ברע וברשע את כדרלעמר
 ואחרי כן ערכו מלחמה בעמק השדים
- ג. ברע וברשע... עבדו את כדרלעמר
 ואחרי כן מרדו ברע וברשע
 ואחרי כן עשו אריון וכדרלעמר... מלחמה
 ואחרי כן ערכו ברע וברשע מלחמה בעמק השדים
- ד. ברע וברשע... ערכו מלחמה בעמק השדים
 ואחרי כן עבדו ברע וברשע... את כדרלעמר
 ואחרי כן מרדו ברע וברשע...
 ואחרי כן אריון וכדרלעמר... עשו מלחמה

2. [אם "כל אלה" = מלכי ים-המלח are the kings of the Dead Sea "all these" assuming]

- חִבְרוֹ (למעלה) ≡
 א. וַיַּעֲרֻכוּ מִלְחָמָה יָחַד
 ב. וַיַּעֲבְדוּ אֶת כְּדָרְלַעֲמָר
 ג. וַיָּשְׁבוּ
 ד. וַיָּכּוּ אוֹתָם